

Enatura Legis futuris est de re formaz negotijs non preteritis ut. l. leges. C. de legi. et maxime iam decis sententia transactio et amicabili compositione vel prescriptione nec i. pendentibus in iudicio. appellationis remedio in cor. ut cum de ap. cogn. post prin. et ibi plene per Ia. de bel. salvo nisi in. l. aliud sit expressum quia tunc standum est formaliter censure legis. C. de sac. san. eccl. l. antepenultima et si. et per Jo. an. de elec. l. canon. in verbo decetere et ideo prima fronte videtur quod cum matrimonium fuerit contractum ante ultimum statutum tempore primi statuti vi gentis quod secundum primum sit causa terminanda et sic vir lucretur dimidiam partem votis quo ad usumfructum tantum in die vite sue duntarat. hoc glo. videtur decidere in. d. l. leges ubi si causa agitur de contractu factu ante legem determinari debet prout erat determinanda ante non secundum legem postea factam. Quid dicimus questio est dubia obiectum autem facit verbum fuerit possum in secundo statuto quod quidem est futurum subiunctivi modi tradens substantiam et effectum a preterito indicatiui ut no. gl. in l. si quis stipulatus sit stichum aut pamphilum. ff. de ver. ob. et sic videtur quod lex utens verbo futuri subiunctivi verificetur in futuro quod causam trahit et originem a preterito. p. hoc est glo. in. l. tale. s. falsam. ff. de cond. et de. que notabilis est unde dixit Ia. bu. et cy. in. d. l. leges quod si facta fuerit per me lex de rebaniendo bannitos solutis. x. et deinde quidam post. l. bann. un. illi non comprehenduntur sub. l. prima qd non erant banni sed solum includuntur qui ante primam legem in banno erant positi et ideo si postea fit statutum qd ex banni qui volunt canzillari de banno solvant. l. non potuerunt canzillari bannici antiqui nisi solutis. l. et sic trahitur. l. retro propter factum expediendum in futuro ita videtur in proposito qd statutum secundum trahatur ad matrimonio retro contracta post primu et ante secundum quia istud statutum dat formam obligationi et liberationi future. Disponit enim quod dissoluto matrimonio vir lucres votem totam et hoc modo dat formam liberationi mariti et per argumentum a contrario dat formam obligationi mariti et heredum eius si predecederet in matrimonio unde non disponit super preterito sed super futuro l. ex gesto ante dictum statutum. Questio hic est dubia ut dixi et disputabilis et in voluntate ambulatoria futuri subiunctivi complectit omne tempus ut. l. talis scripture. s. sed si de le. i. et l. si mibi et tibi. s. fi. de le. ij. et l. cum pater. s. fidei. et pro eius diligentia considero quod interdum lex secunda se habet ad primam interpretando et tunc porrigitur ad preterita interpretata et declarata per secundam ut in autem. hec constitutio constitutione interpretatur. zc. et C. de testa. l. in bennus in fi. Interdum se habet ad. l. i. corrigendo et tunc nunquam porrigitur ad preterita sed solus ad futura quoniam in nullo tunc peccavit antiquitas huius secundae legis ignara ut. l. fi. C. de testa. mili. in. l. aliud sit expressum quod tunc semper est standum formaliter censure ut superdictum est interdum secunda lex habet se ad primam formam nouam trahendo actum et tunc nunquam porrigitur ad preterita quod formata sunt et noua forma non egent ut. v. l. fi. et d. l. i. iubeamus. Interdum se habet ad primam iudicium ordinando et tunc non porrigitur ad preterita iudicia ita ordinata quod nouum ordinem sumere non possunt ut. d. l. fi. sed bene porrigitur ad futura iudicia ordinanda ex dispositionibus initis ante. l. secundum Ia. de bel. et bu. et bar. in. d. l. leges et disertus per eum in. d. l. omnes populi. ff. de iusti. et iur. Interdum se habet ad. l. i. dispositio decidedo super substantia et materia rerum et seu dispositionum et tunc si verba. l. sunt de presenti porrigitur ad presentem et etiam ad futurum quod lex semper loquitur. C. de hereti. l. ariani si per verba mere futuri temporis solu ad futura porrigitur hec. n. est natura futuri determinare futura. non autem plentia vel preterita ut patet ad sensum. et probatur. ff. de ver. ob. l. cum stipulatis et l. si a colono sic intelligo gl. o. l. leges. Si autem per verba preterita ipsi porrigitur tunc ad preterita non tamen decisam ut superdictum est in corpore ut cum de ap. co. in. prin. et ibi p. Ia. de bel. si per verba subiunctivi modi significantia de sui natura futurum et trahentia effectum a preterito indicatiui modi tunc quod natura legis est dare formam negotiis futuris non autem preteritis indicandu est in dicto futuro ut de futuro simpliciter non autem ut de formato a preterito indicatiui et trahente ab eo eius substantiam vel naturam. Fallit in casu nostro et

quocunq; alio simili et ratio in propria quod non disponit tunc nisi in futuro eueta liberatois ut in casu existetie predicti matrimonij dissoluti per mortem malitiae cuius purificatio est de futuro et liberatio similiter de futuro et ubi future liberationi datur forma porrigitur etiam ad obligationem contractam ante statutum ut. d. l. falsam in glo. et per L. y. in. d. l. leges dum ponit exemplum de bannito re banniendo et canzellando de banno non tam nego quin hec questio sit dubia et obscura et ad vitrangos partes arguitur et contra tamen pro decisione puncti et materie noti attingere quod predicti ubi autem uerba essent infinitum modi nullum est dubium quod infinitus complectitur omne tempus de sui natura. ff. de verbo. digni. Et ita dico et consolo ego Angelus et c. flo. 21 Decembris mensis 21 Martij. ccclxxiiij.

TATUO Historie cauetur quod donatio inter viuos unius universalis omnium bonorum est prohibita et facta non valeat. 21 Dodo domina catherina fecit testamentum primum in quo quedam sibi heredem instituit et certa bona imobilia legauit cuiam omine lipa et iurauit non mutare dictum testamentum. Deinde vendit dicta bona legata postea fecit aliud testamentum in quo instituit sibi heredem dictam lipam et fecit eidem prelenti et recipienti donationem causa mortis omnium suorum bonorum mobilium et c. et iurauit hoc testamentum non revocare revocans ex nunc omnes precedentes ultimas voluntates non obstante quod in illis existit aliqua verba per que possit huic ultime voluntati eius derogari. queritur quod istorum testamentovalent et positio quod secundum non valeat in heredis institutione quid operetur dicta donatio causa mortis et an legatum factum in primo testamento sit revocatum per alienationem postea factam.

Goportet investigari an dicta voluntaria fuerit facta animo admendi vel non ex quo. v. lipa heres instituta est et ei facta donatio causa mortis irreuocabilis ex quo omnia bona possesura est tunc esse necessaria investigatio quando domina lipa fuisse legataria simplex ut. l. fideic. s. si rem. ff. de lega. ij. vbi punctus iste deciditur quinimum legatum factum dicte domine lipa fuit et est nullum ipso iure ex quo fuit universaliter instituta nullo coherede dato cum sibi ipsi a seipso impossibile est legari. Descendo igitur ad quesitum substantia le super quo dico quod licet primum testamentum non potuerit revocari quod est nullum tamen per donationem factam in testamento secundo dicte domine lipa donatarie evanescere est virtus testamenti primi quoad bona in donatione comprehensa que donatio est morte confirmata. si cut enim per alienationem sponte factam rei legate legatum extinguitur ut. d. s. si rem sic et per universaliter donationem extinguitur universalis effectus institutionis primi testamenti cum tantum valeat quoad genus quantum speciale quoad speciem et potest quis bona sua in testamento donare. l. heredes palam. s. fi. ff. de testa. et ibi p. glo. et Bar. attende tamen quia hic mox fuit causa donationis sed non fuit donatio causa mortis ex quo donans donavit irreuocabiliter. ff. de dona. c. a. m. causa capitur per Bar. eo. ti. l. ubi ita donatur ubi etiam casus est et no. in. c. fi. d. cond. apo. occasione igitur mortis fuit proxima et immediata causa donationis sed illa donatio non est causa mortis que sui natura irreuocabilis est. et ideo est donatione inter viuos occasione mortis facta. et ideo de vitribus testamenti primi quantum ad bona donata non est querendum quoniam dicta lipa omnia ex donatione caput que facta fuit soli presenti et acceptandi et donatio hodie perficitur nudo pacto tam inter viuos ut. l. si quis argentum. C. de donatio. quam causa mortis. ut. l. cum pater. s. mentio de lega. ij. ubi est glo. singularis nec additionem hereditatis requirit. C. fa. her. l. filie et no. glo. eo. ti. l. filium quem habentem quinimum et absque donatione domina lipa oportet totum virute testamenti secundi quod valet et recordatur primum ut in. s. posteriore insti. qui. mo. testa. infir. Nam primo testamento dicta domina catherina non ponit ullam clausulam derogatoriam sed simpliciter iuravit et testamentum irreuocabile esse uoluit hoc autem non nocet secundo testamento ut in. l. si quis in. princ. testamenti. ff. de lega. ij.